

การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาตำบล บางยี่รงค์

องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่รงค์ จังหวัดสมุทรสงคราม

องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่รงค์ประสบปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยงบประมาณพัฒนาพื้นที่ที่แต่ละหมู่บ้านได้รับมีความแตกต่างกันมาก ทั้งนี้ ในอดีตการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของ อบต. บางยี่รงค์จะเริ่มจากการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของราษฎร แล้วนำไปจัดทำโครงการพร้อมรายละเอียดเสนอคณะผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีข้อบกพร่องบางประการ กล่าวคือ ในระดับประชาคม ราษฎรบางหมู่บ้านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือเสนอความต้องการให้แก้ไขปัญหาในหมู่บ้านในเขตพื้นที่ของตนเอง ปัญหาต่าง ๆ จึงไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งมีความแตกต่างกับบางหมู่บ้านที่ได้แสดงความคิดเห็นเขียนข้อเรียกร้องเสนอต่อ อบต. แล้วได้รับการบรรจุโครงการเข้าไว้ในแผนการพัฒนาตำบล ซึ่งทำให้ชาวบ้านบางส่วนเกิดความรู้สึกไม่พอใจและมองว่าผู้บริหาร อบต. สนับสนุนโครงการพัฒนาเฉพาะในเขตหมู่บ้านของตนเองและพวกพ้องเท่านั้น

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: บางคนที

จังหวัด: สมุทรสงคราม

ประชากร: 2,036 คน

พื้นที่: 9.02 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2545 อบต.บางยี่รงค์จึงจัดทำโครงการ "การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาตำบลบางยี่รงค์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านหมู่บ้านต่างๆ กับ อบต. ในการดำเนินโครงการของตำบล และสร้างความรวดเร็วให้กับการปฏิบัติงานตามโครงการ ตลอดจนเป็นการทำตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- สร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น
 - อบต. จัดให้มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านเฉลี่ย 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง และประชาคมตำบลปีละอย่างน้อย 2-3 ครั้ง โดยใช้เวลาการประชุมแต่ละครั้งประมาณ 2-3 ชั่วโมง โดยใช้เวลาประชุมแต่ละครั้งประมาณ 2-3 ชั่วโมง เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน และปรึกษาปัญหา ตลอดจนเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ อบต.
 - อบต. กำหนดให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้เขียนโครงการพร้อมทั้งคิดคำนวณงบประมาณค่าใช้จ่ายและผลที่คาดว่าจะได้รับหากโครงการนี้ดำเนินการเสร็จสิ้น ซึ่งจะทำให้หมู่บ้านเจ้าของโครงการเห็นถึงโอกาสความเป็นไปได้ของโครงการอย่างชัดเจน เท่ากับเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนรู้จักวางแผนและเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาของชุมชน
- สร้างโอกาสในการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน
 - อบต. ได้จัดทำแบบฟอร์ม "แบบเสนอโครงการเข้าบรรจุในแผนพัฒนาตำบล" และแจกให้หมู่บ้านละ 1 ชุด เพื่อให้ทุกหมู่บ้านเขียนโครงการที่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของราษฎรในชุมชนเสนอ อบต. และอบต. จะนำไปพิจารณาในที่ประชุมสภา

อบต. เพื่อจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็นและเร่งด่วนต่อไป ทั้งนี้โครงการที่นำเสนอจะต้องมาจากมติของที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านเท่านั้น

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	อบต. บางยี่รงค์สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มในการประชุมประชาคมเฉลี่ยครั้งละไม่เกิน 2,000 บาท รวมไม่เกิน 24,000 บาท ต่อปี
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. เครื่องขยายเสียง 1 เครื่อง 2. แบบฟอร์ม "แบบเสนอโครงการเข้าบรรจุในแผนพัฒนาตำบลบางยี่รงค์" จำนวน 10 ชุด
บุคลากร	1. ผู้นำชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 2 – 5 คน พบปะทำความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการทำแผนพัฒนาตำบล ประโยชน์ที่จะได้รับ และวิธีการแสดงความคิดเห็น ใช้เวลา 2 – 3 วัน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ปี 2541	คณะผู้บริหารและปลัด อบต. ประชุมปรึกษาถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในตำบลและหาแนวทางแก้ไขโดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ซึ่งระบุให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล	คณะผู้บริหาร และ ปลัด อบต.
ปี 2541	ผู้บริหารเห็นชอบให้นำแบบฟอร์ม "แบบเสนอโครงการเข้าบรรจุในแผนพัฒนา" ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงครามมาใช้ เป็นแบบเสนอโครงการเข้าบรรจุในแผนพัฒนาตำบลบางยี่รงค์ โดยปรับภาษาและเพิ่มเติมข้อความที่ให้ประชาชนอ่านและเข้าใจง่าย เพื่อนำไปแจกให้ทุกหมู่บ้านในตำบลและให้ประชาชนเขียนโครงการเสนอบรรจุเข้าแผนพัฒนา	คณะผู้บริหาร อบต.
ปี 2541	จัดประชุมผู้นำชุมชนเพื่ออธิบายรายละเอียดของแบบฟอร์มและวิธีการเขียนโครงการ	ปลัด อบต. และผู้นำชุมชน
เมษายน 2545	ประชุมคณะผู้บริหารกำหนดแนวทางการจัดประชาคมหมู่บ้าน	คณะผู้บริหาร อบต. และปลัด อบต.
เมษายน – พฤษภาคม 2545	ประสานกับผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกสภา อบต. เพื่อกำหนดการจัดประชาคมหมู่บ้าน	ปลัด อบต.
พฤษภาคม 2545	จัดประชาคมหมู่บ้านเพื่อให้ชาวบ้านปรึกษากันภายในชุมชนว่าต้องการให้ อบต. สนับสนุนงบประมาณในเรื่องใดแล้วนำเสนอโดยกรอกข้อความลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ หมู่บ้านละ 1 ชุด	อบต. ผู้นำชุมชน และประชาชนในหมู่บ้าน

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
พฤษภาคม 2545	จัดประชาคมตำบลโดยนำข้อมูลที่ได้จากการประชาคมหมู่บ้านมาหารือร่วมกันและจัดลำดับความสำคัญของโครงการทั้งหมดในตำบลที่แต่ละหมู่บ้านได้นำเสนอ	อบต. ผู้นำชุมชน ตัวแทน ประชาคมหมู่บ้าน
พฤษภาคม 2545	รวบรวมโครงการพร้อมรายละเอียดจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาตำบลโดยแยกเป็นด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน และด้านการเมืองการบริหาร เป็นต้น	ปลัดอำเภอ
มิถุนายน 2545	เสนอร่างแผนพัฒนาตำบลต่อคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบและเสนอศูนย์ประสานแผนพัฒนาตำบลระดับอำเภอเพื่อพิจารณาให้ความเห็น	อบต.
มิถุนายน 2545	เสนอที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาอนุมัติ	อบต.
มิถุนายน 2545	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงนามประกาศใช้แผนพัฒนาตำบล	นายก อบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

--หน่วยงาน/องค์กร--

องค์การบริหารส่วน
จังหวัดสมุทรสงคราม

--บทบาทความร่วมมือ--

ให้ความรู้และให้ตัวอย่างแบบฟอร์ม "แบบเสนอโครงการเข้าบรรจุในแผนพัฒนา" แก่ อบต. บางยี่รงค์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ชาวบ้านมีความขัดแย้งกับ อบต. เรื่องงบประมาณในการพัฒนาของแต่ละหมู่บ้าน โดยมองว่า อบต. เลือกสนับสนุนโครงการที่พัฒนาหมู่บ้านตนเองและพวกพ้องเท่านั้น
2. การดำเนินโครงการของ อบต. ตามแผนการพัฒนาตำบลเป็นไปอย่างล่าช้า บางครั้งต้องล้มเลิกโครงการและสงคินงบประมาณ เนื่องจากไม่ได้คำนึงถึงความเป็นไปได้ของโครงการก่อนที่จะบรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบล

หลังการดำเนินการ

1. ความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านและ อบต. หดหายไป เนื่องจากโครงการทั้งหมดที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจะต้องมาจากแบบฟอร์ม "แบบเสนอโครงการเข้าบรรจุในแผนพัฒนาตำบลบางยี่รงค์" ที่ทุกหมู่บ้านได้รับและเขียนความต้องการของชุมชนตนเองเสนอต่อ อบต. โดยมีผู้ใหญ่บ้านและ

- สมาชิกสภา อบต. หมู่บ้านละ 2 คน ลงนามเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งจะเป็นหลักฐานยืนยันต่อประชาชนทุกหมู่บ้านหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการที่ได้รับการบรรจุลงในแผนพัฒนาตำบล
2. อบต. ดำเนินงานตามโครงการในแผนพัฒนาตำบลได้อย่างราบรื่นและรวดเร็ว เนื่องจากการเขียนเสนอโครงการแบบใหม่ ชาวบ้านในตำบลจะมีความเห็นพ้องต้องกันก่อนที่จะเสนอโครงการ รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินการก่อนที่จะเสนอโครงการให้ อบต. พิจารณา ทำให้ประหยัดเวลาเกิดความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านในชุมชนและเกิดความสะดวกรวดเร็วสำหรับการดำเนินโครงการภายหลังการอนุมัติงบประมาณ ตัวอย่างเช่น การเสนอโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน ชาวบ้านจะต้องช่วยประสานขอกรรมสิทธิ์ที่ดินจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อขออนุญาตให้ทำถนนผ่านที่ดินเป็นลายลักษณ์อักษร เก็บไว้เป็นหลักฐานว่าได้มีการขออนุญาตแล้วเท่านั้น
 3. ชาวบ้านได้รับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาตรงตามความต้องการ เนื่องจาก อบต. ได้จัดสรรงบประมาณตามโครงการที่เสนอจากการเห็นชอบของที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ชาวบ้านส่วนใหญ่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในระหว่างประชุมประชาคม	1. ผู้นำชี้ให้เห็นประโยชน์และแนะนำวิธีการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ตลอดจนพยายามกระตุ้นให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนทรรศนะในระหว่างการประชุม
2. ชาวบ้านที่เข้าร่วมเวทีประชาคมมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากคนวัยหนุ่มสาวออกไปทำงานนอกพื้นที่ทำให้ในตำบลเหลือเพียงผู้สูงอายุ นอกจากนี้ ชาวบ้านบางส่วนยังให้ความสำคัญกับการเมืองในท้องถิ่นน้อย เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตน	2. ทำแบบสอบถามส่งให้ถึงบ้าน เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ความสามารถของคณะผู้บริหาร อบต. ปลัด อบต. และผู้นำชุมชนในการโน้มน้าวและกระตุ้นให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล
2. การใช้เหตุผลของคนในชุมชนการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่จะเสนอบรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบล

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาตั้งแต่ปี 2548 ซึ่งจะทำให้โครงการนี้มีการพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยระเบียบใหม่จะมีขั้นตอนการดำเนินการที่ครอบคลุมและชัดเจน อีกทั้งยังให้ตัวแทนประชาชนมีสิทธิ์ออกเสียงร่วมกับคณะผู้บริหารและปลัด อบต. ในการคัดเลือกโครงการเข้าบรรจุลงแผนพัฒนาตำบล

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายชินดนัย รุจิรัตน์
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่รงค์
ที่อยู่ : 28 หมู่ 9 ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
เบอร์โทรศัพท์ : (01) 926-0309

ชื่อ-นามสกุล : นายพัฒนชัย พันธุ์ประสิทธิ์เวช
ตำแหน่ง : รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่รงค์
ที่อยู่ : 28 หมู่ 9 ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
เบอร์โทรศัพท์ : (09) 061-7559

ชื่อ-นามสกุล : นางจินดา เทพเทียนชัย
ตำแหน่ง : รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่รงค์
ที่อยู่ : 28 หมู่ 9 ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
เบอร์โทรศัพท์ : (09) 837-8006

ชื่อ-นามสกุล : นายยุทธนา แจ้งแสง
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่รงค์
ที่อยู่ : 28 หมู่ 9 ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
เบอร์โทรศัพท์ : (034) 762-028 , (09) 760-3168

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีนใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	28 หมู่ 9 ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม 75120
ขนาดพื้นที่	9.02 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	3,074,283.97 บาท (ปีงบประมาณ 2545) หมวดค่าครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง 47.03% หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและ%วัสดุ 38.13% หมวดเงินอุดหนุน 8.12% หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ 7.86% หมวดค่าสาธารณูปโภค 3.82% หมวดค่าจ้างชั่วคราว 2.14% หมวดรายจ่ายงบกลาง 0.50%
งบประมาณรายได้	3,976,531.45 บาท (ปีงบประมาณ 2545)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	4 คน 2 คน ข้าราชการ / พนักงานท้องถิ่น 2 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	2,080 คน
สัดส่วนการประกอบอาชีพ	90% เกษตรกรรม/กสิกรรม 10% รับจ้างทั่วไป
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำแม่กลอง ไหลผ่าน และมีลำคลองหลายสาย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นส่วนมะพร้าว สวนส้มโอ สวนลิ้นจี่ พื้นที่ริมชายฝั่งแม่น้ำแม่กลองได้รับการดัดแปลงเป็นบ้านพัก ริมคลองเนื่องจากมีบรรยากาศสงบร่มเย็นและมีทัศนียภาพสวยงาม เหมาะสำหรับจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การคมนาคมมีถนนในหมู่บ้านซึ่งเชื่อมต่อกับตำบล อื่น ๆ แต่ประชาชนบางส่วนก็ใช้การคมนาคมทางเรืออยู่

